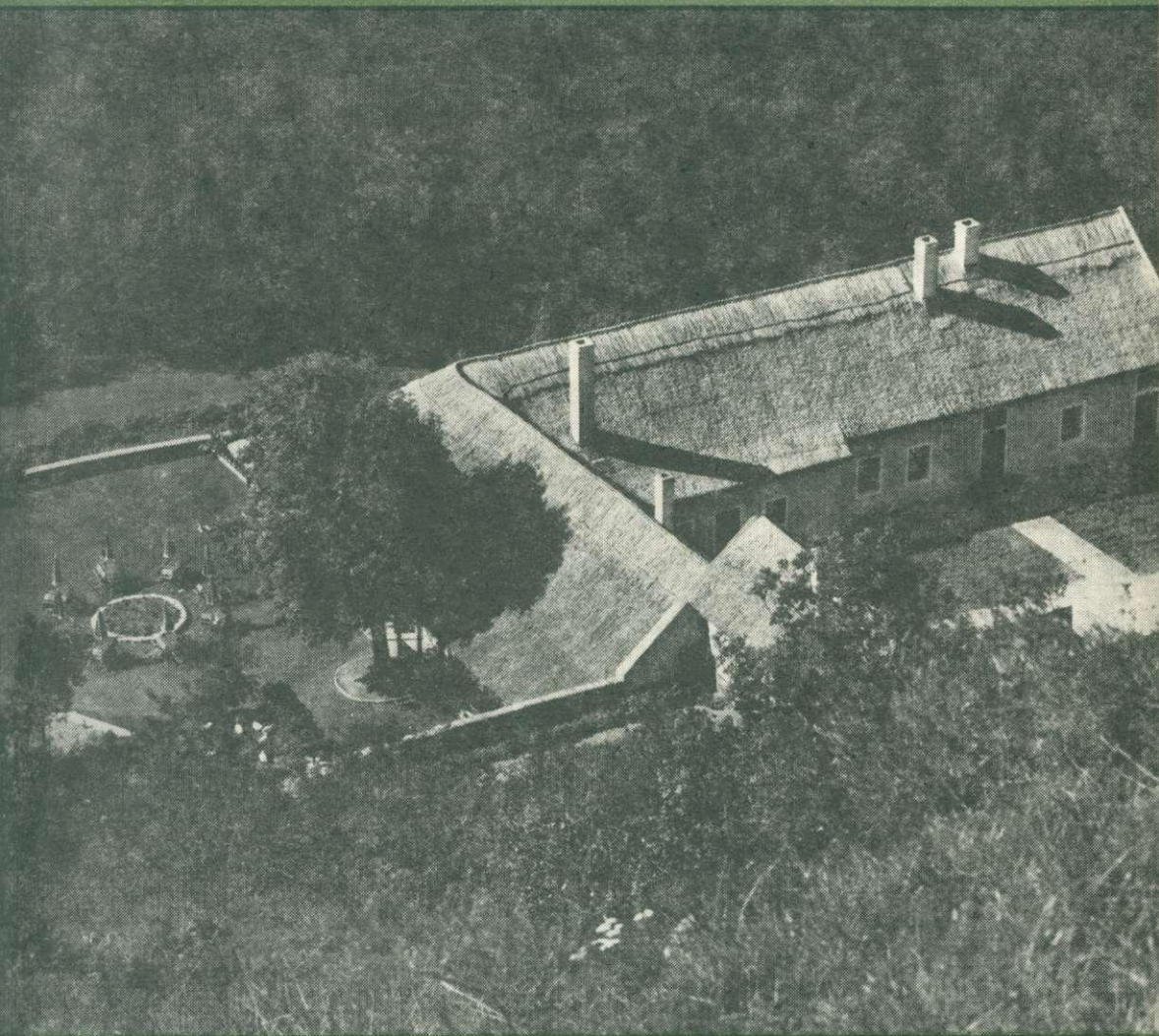

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 108. ÉVFOLYAMA

1973. MÁRCIUS * XXII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

<i>Király Pál</i> : Erdők Napja	97
<i>Dr. Keresztesi Béla</i> : Beszámoló a hetedik Erdészeti Világkongresszusról	99
<i>Halász Aladár</i> : A fenyőhelyettesítés közgazdasági feltételei	107
<i>Dr. Káldy József</i> : Új, hazai hasító gép	113
<i>Borovits Ferenc</i> : Gondolatok az erdőgazdasági fafeldolgozás néhány kérdéséről a nagykunsgái tapasztalatok alapján	117
<i>Kassai Jenő</i> : Néhány szó a piacról	121
<i>Dr. Keresztesi Béla</i> : Erdészeti növényfajták minősítése	126
<i>Nagy Antalné</i> : Az erdeifenyő szerepe a Hajdú-Bihar megyei erdősitésekben	127
Az akác új levélkártevője	129
<i>Dózsa József</i> : Hókárok vizsgálata a Duna—Tisza közti fenyvesekben	130
<i>Órsi Károly</i> : Az erdészet és a műemlékvédelem	133
Az élelmiszer és fagazdaság fejlesztési célkitűzéséről és a kutatás összhangjáról	137
<i>Nagy Endre, dr. Tarján Lászlóné</i> : A fenyőrontó darázs elleni védekezés	138

Irodalmi szemle

<i>Végh Antal</i> : Erdőhátton, Nyíren (<i>Dr. Keresztesi B.</i>)	139
<i>Tóth B. és munkatársai</i> : Szikések javítása (<i>Dr. Járó Z.</i>)	140
A japán erdészeti szelekció (<i>Dr. Szőnyi L.</i>)	141
<i>Címkép</i> : A szigligeti volt Tabányi kúria a Várhegy oldalában	
<i>Hátoldalon</i> : A mánfai románkori templom (<i>Mihalik Tamás felvételei</i>)	

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Кирай П.</i> : День леса	97
<i>Д-р Керестеш Б.</i> : Отчётный доклад о VII Всемирном конгрессе лесоводов	99
<i>Халас А.</i> : Общехозяйственные условия замещения хвойных пород	107
<i>Д-р Калди Й.</i> : Новый отечественный гидравлический колун	113
<i>Боровиц Ф.</i> : Размышления о некоторых вопросах лесохозяйственной деревообработки на основе Надкуншагского опыта	117
<i>Кашшаи Й.</i> : Несколько слов о рынке	121
<i>Надь А.</i> : Роль сосны обыкновенной в облесении в районе Хайду-Бихар	127
<i>Дожа Й.</i> : Изучение вреда причиняемое снегом в хвойных насаждениях находящихся между Дунаем и Тисой	130
<i>Орши К.</i> : Лесоводство и охрана памятников страны	133
<i>Надь Е., д-р Тарян Л-не</i> : Борьба с вредителем <i>Neodiption sertifer</i>	138

CONTENTS

<i>Király, P.</i> : The, Day of Forests	97
<i>Dr. Keresztesi, B.</i> : Report on the seventh Forestry World Congress	99
<i>Halász, A.</i> : Economic conditions of the substitution for coniferous timber	107
<i>Dr. Káldy, J.</i> : A new, home-produced splitting machine	113
<i>Borovits, F.</i> : Some ideas on timber processing, based on the experiences of the State Forest Enterprise of Nagykunsgái	117
<i>Kassai, J.</i> : Some words about the market	121
<i>Nagy, A. (mrs.)</i> : The role of Scots pine in the plantations of the county of Hajdú-Bihar	127
<i>Dózsa, J.</i> : Investigations on the snowbreak damages in the coniferous plantations in the Duna—Tisza Mid-Region	130
<i>Órsi, K.</i> : Forestry and the protection of historical monuments	133
<i>Nagy, E.—Dr. Tarján, L. (mrs.)</i> : A new method to control the damages of the <i>Neodiption sertifer</i>	138

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa

A szerkesztő bizottság levél-címe: 1277 Budapest Pf. 17. távbeszélő száma: 150-624

Szerkesztő: *Dr. Keresztesi Béla*

Szerkesztősségi főmunkatárs: *Jérome René*

A szerkesztő bizottság tagjai:

Balázs István, Budapest;
Beck Antal, Pécs;
dr. Birck Oszkár, Budapest;
Boldizsár Antal, Miskolc;
Botos Géza, Debrecen;
Büttner Gyula, Esztergom;
Deák István, Tamási;
Erős László, Budapest;
Fila József, Budapest;
Firbás Oszkár, Sopron;
Gáspár Hantos Géza, Budapest;
Hatler Rudolf, Kaposvár;
dr. Herpay Imre, Sopron;
Iharos Frigyes, Veszprém;
Imreh János, Budapest;
Jahn Ferenc, Eger;
dr. Járó Zoltán, Budapest;
dr. Káldy József, Sopron;
Király Pál, Budapest;
dr. Madas András, Budapest;
Mészöly Győző, Budapest;
dr. Radó Gábor, Budapest;
dr. Sali Emil, Budapest;
dr. Solymos Rezső, Budapest;
dr. Speer Norbert, Budapest;
Stádel Károly, Győr;
Tóth István, Budapest;
dr. Tóth Sándor, Budapest;
Varga Ferenc, Sopron;
Vida László, Szeged;
Vörösmarty Zoltán, Tatabánya.

Kiadja a Lapkiadó Vállalat (Budapest VI., Lenin körút 9—11.) Felelős kiadó: Sala Sándor.

Kapják az Országos Erdészeti Egyesület tagjai, előfizetők még a Posta Központi Hírlap Iroda (Budapest V., József nádor tér 1.) és a lapterjesztéssel foglalkozó egyes postahivatalok útján.

Példányszám: 6110

1973 — 370

Révai Nyomda, Budapest —

F. v.: Povárny Jenő

Index: 25208

Erdők Napja

A mai középkorú és idősebb generáció gyermekkorának kedves emlékei azok a napok, amelyek „madarak és fák napjaként” maradtak meg emlékezetünkben.

A borult, sötét téli időszak, a hónapokig tartó szobaélet után tanítóink vezetésével kirándultunk a tavaszi erdőbe. A nap már melegen, ragyogva sütött, a rügyekből kipattant, zsenge, zöld lomb és az első tavaszi virágok illattal töltötték meg a tiszta levegőt, s madárfüttytől, csicssergéstől volt hangos az erdő. Táskáinkban hideg koszt lapult, a vizet kulacsban vittük magunkkal s mindez még csak fokozta nagyszerű hangulatunkat. Az erdőn aztán csapatokra szakadtunk: voltak, akik kunyhót építettek, mások számháborúztak, ismét mások a csillogva tovafutó, kristályos patakvízben kutattak hal és rák után, néhányan meg „indiánosdit” játszottak.

Közben előkerült a jó hazai harapnivaló is, és ebben a csodálatos környezetben (no, meg a sok futkározás nyomán) valami új, csodálatos zamatot kapott a leghétköznapibb étel: a sóval, pirospaprikával meghintett zsíroskenyér, a szalonna, a kolbász is.

Alkonyatkor zsvajogva, kipirultan s a tavaszi naptól kissé le is barnulva tért haza a gyerekesapat. Az volt a legbüszkébb, akinek jókora horzsolás díszlett a térdén vagy valami túske karmolása ékesítette az ábrázatát s méltóságteljes önérzettel hallgathatta végig az aggódó édesanya szerető sopánkodását. Alig vártuk, hogy átessünk a civilizáció „átkos találmányán”: a mosakodás s bedőlhessünk az ágyba, hogy öt perc múlva az igazak álmát aludjunk...

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

Gyermeteg, lírai dolog ez — mondhatja a komoly szellemi traktátumhoz szokott olvasó. Persze, gyermeki dolog. Azt azonban csak a gyermekpszichológusok és a fiatalkori bűnözéssel foglalkozó kriminalisták és bírák tudják valójában megmondani: micsoda *rettentő következményekkel járhat, ha a gyermeki lélek a gyermekkorban nem kapja meg az életkori sajátosságainak megfelelő, igazi, természetes gyermeki élményeket*. A 18 éves fiatalokat mérce alá tevő katonai sorozóbizottságok statisztikai pedig azt tárják fel, hogy *a jóltápláltsághoz és a szellemi fejlettséghez képest mily megdöbbentő méretűek a mozgáshiány kóros következményei*. A csontozat hosszirányú növekedése mögött messze elmarad az izmok ereje, az ízületek rugalmassága, a szív, a tüdő fejlettsége, az egész szervezet össz-teljesítménye, állóképessége. Lassan már titoknak minősül a sorozáson katonai szolgálatra alkalmatlannak minősülőök magas arányszáma.

Csodálni való mindez? Aligha. A gondolkodó ember, a Homo sapiens — napjainkra *ülő* emberré vált. Hat-hétéves korában beül az iskolapadba s ott ül 14—18 éves koráig, sőt százezres számban 23—25 éves koráig. Ha nem az iskolapadban ül, fizikumának akkor sincs sok köszönni valója: nyelvet, zenét

tanul, televíziót néz órák hosszat, magnózik. Esetleg (ifjú korban) éjszakába nyúló estéket tölt zárt, rossz levegőjű, mesterséges megvilágítású, zajos szórakozóhelyeken, szeszt, feketekávéét fogyasztva.

AZ ERDŐ SZERETETE ÉS A FIATALSÁG

Persze, ellenpélda is felhozható bőven: rendszeresen sportoló diákokról, mozgáshiányra nem panaszkodható, dolgozó munkás- és parasztfiatalokról. Annyi azonban bizonyos: az egészséges, természetes testmozgást a gazdag lelki, szellemi, esztétikai benyomásokkal egyesítő *erdőjárás* nagyon hiányzik a mai fiatalság életéből. S ez a megállapítás nemcsak a városok, hanem részben még a községek, falvak fiataljaira is érvényes.

A fiatalság életének ez a hiánya már huzamosabb idő óta foglalkoztatja az erdészeti szakköröket is. Egyre többen vetik fel: *fiatal korban kellene megszerettetni az emberekkel az erdőt.* A logikai gondolatsor ez: *aki megszereti az erdőt, az védeni és kímélni fogja annak növény- és állatvilágát, becsülni és támogatni fogja az erdész, az erdei dolgozók munkáját.* A mai felnőtt nemzedéknek olyan új generációt kell felnevelnie, amely *értelmileg és érzelmileg egyaránt kapcsolódik az erdőhöz* s amely ennek következtében nagyobb tömegben lesz az erdő társadalmi védelmezője és kulturált igénybe vevője. Ezt indokolják egyrészt a már említett ösztársadalmi érdekek is, de a szűkebb értelemben vett szakmai, erdészeti érdekek is.

JAVASLAT A MEGVALÓSÍTÁSRA

A szándék megvalósítása érdekében 1971-ben dr. Keresztesi Béla, az Erdészeti Tudományos Intézet főigazgatója dolgozott ki részletes javaslatot az „Erdők Napja” megvalósítására, rendszeres megtartására. A javaslat nemcsak a fiatalsággal való behatóbb foglalkozást irányozza elő, hanem *szélesebb körű társadalmi programot ad az erdő, az erdei munka, az erdészetben dolgozók megbecsülésének fokozása érdekében.* Példának állítja a Szovjetuniót, ahol ez az ügy már jóval előrehaladottabb állapotban van, felső szintű állami határozatok adnak szervezett keretet az erdő érdekében folyó társadalmi megmozdulásoknak.

Dr. Keresztesi javaslatának megvalósítása céljából határoztak úgy az Országos Erdészeti Egyesület helyi csoportjainak titkárai, hogy első lépésben a munkát az ifjúság körében kezdik el és (gondolva az esetleges további intézkedésekre is) „Erdők Napja” néven *megkísérlik* feleleveníteni az egykori „madarak és fák napját”.

MÁR AZ IDÉN CSELEKEDJÜNK!

Arról volna szó, hogy arra alkalmas, szép tavaszi időben, még a tanév végi „hajrá” előtt (előreláthatólag májusban) az általános és középiskolák tanulói erdészek vezetésével egynapos kirándulást tennének a lakóhelyükhöz közel eső erdőkben s ez a tavaszi nap „Erdők Napjaként” terjedne el a köztudatban. Hangsúlyozni kell: *célszerű volna, ha a gyermek emlékezetében az erdei kirándulás szép élménye és az erdész vezetése összeforrna!* Természetesen a pedagógusokat az akcióból kikapcsolni nem lehet, sőt nem is volna célszerű — nekik is „elkél” egy kis tavaszi barangolás.

Másik szempont, amit tanácsolni szeretnénk: *mellőzzük bármiféle előadás,*

beszéd, felolvasás tartását. A gyermek (az ésszerűség határain belül) minél szabadabban és minél többet mozogjon, töltse el a felszabadultság (de ne a féktelenség) érzése. *Felfogásunk szerint ugyanis az erdő önmagában elégséges ahhoz, hogy mély és maradandó hatást gyakoroljon (szín-, fény- és formavilágával, növényeivel és állataival s mindezek összhatásával) a gyermek, az ifjú érzékeny lelkületére.* A fegyelmezett, csendes mozdulatlanságot feltételező, kioktató előadás nem előnyös.

A harmadik szempont: *az erdész álljon a gyermekek rendelkezésére és elégtse ki a kérdezősködés formájában a természet iránt megnyilvánuló tudáshozomjukat.* Ez viszont *nélkülözhetetlen.* Séta, egy-egy apró érdekesség felfedezése közben lehet *rövid megjegyzéseket* tenni a növények, állatok védelméről, a felelőtlen tűzokozásról és annak pusztító következményeiről, a csend és a tisztaság megőrzéséről. A gyermek jó megfigyelő és ezek a konkrét esetek kapcsán elejtett megjegyzések sokkal hatásosabbak bármiféle előadásnál.

TÖMEGMEGMOZDULÁST KÉRÜNK

Valószínű, hogy az első alkalommal csak részsikert tudunk elérni és nem sikerül a megmozdulásba bevonni valamennyi számításba vehető fiataalt. Ezzel a kilátással reálistan számolva *kérjük Egyesületünk minden tagját, de különösen erdészeteknél, termelőszövetkezeteknél stb. külső szolgálatot teljesítő erdész kartársainkat, hogy kapcsolódjanak be az akcióba.* Keressék fel jó előre a működési körzetükbe eső általános- és középiskolák igazgatóit és szervezzék meg a kirándulást. A lebonyolítás során pedig vállalják el a fenti szempontok szerinti szakvezetést.

Fontos a jövő szempontjából, hogy ennek az országos akciónak mind a pozitív, mind a negatív tapasztalatait összegyűjtsük és kiértékeljük. Erre a gyűjtőmunkára elsősorban helyi csoportjaink titkárait kérjük fel, de örömmel fogadjuk a közvetlen, beszámoló leveleket is.

Király Pál

Beszámoló a Hetedik Erdészeti Világkongresszusról

634.0.972.11

ARGENTINA — BUENOS AIRES 1972. OKTÓBER 4—18.

Első rész

A Hetedik Erdészeti Világkongresszusról a napi sajtóban, folyóiratokban (Népszabadság, Magyar Nemzet, Magyarország, Erdőgazdaság és Faipar, Világ-gazdaság stb.) számos beszámoló jelent meg, foglalkozott vele a rádió is. Kétségtelen, hogy az erdészeti nemzetközi rendezvények közül eddig ez kapott nálunk legnagyobb nyilvánosságot. Az Erdő- és Fagazdasági Egyesülés vállalta a kongresszus legfontosabb anyagainak gyűjteményes kiadását mintegy 400 oldal terjedelemben, 600 példányban, mely valószínűleg május közepén jelenik meg. A szakmai közvéleményformálás érdekében célszerűnek látszik a kongresszus legfőbb megállapításainak rövid összefoglalóját azok számára is hozzáférhetővé tenni, akikhez a teljes anyag nem jut majd el. Ezt próbáljuk néhány rövid írásban megoldani.